

TÜRK SANAYİCİLERİ VE İŞADAMLARI DERNEĞİ ANKARA BÜLTENİ

ANKARA TEMSİLCİLİĞİ

SAYI: 2009-11

02 Kasım 2009

İstanbul

Meşrutiyet Caddesi No: 46
Tepebaşı 34420
İstanbul - Türkiye
[T] +90-212-249 19 29
[F] +90-212-249 13 50
[E] tusiad@tusiad.org

Ankara

İran Caddesi No: 39/4
Gaziosmanpaşa 06700
Ankara - Türkiye
[T] +90-312-468 10 11
[F] +90-312-428 86 76
[E] ankoffice@tusiad.org

Avrupa Birliği

13, Avenue des Gaulois, 1040
Brussels - Belgium
[T] +32-2-736 40 47
[F] +32-2-736 39 93
[E] bxloffice@tusiad.org

Washington D.C.

1250 24th Street,
Washington D.C. 20037 - US
[T] +1-202-776 77 70
[F] +1-202-776 77 71
[E] usoffice@tusiad.org

Berlin

Maerkisches Ufer 28 10179
Berlin-Mitte - Deutschland
[T] +49-30-28 878 63 00
[F] +49-30-28 878 63 99
[E] info@tusiad-de.org

Paris

TUSIAD TUSIAD NCI
GALILEE
33, rue de Galilée 75116
Paris- France
[T] +33-1-44 43 55 35
[F] +33-1-44 43 55 46
[E] parisoffice@tusiad.org

Pekin

EUECC Beijing Lufthansa
Centre, Office C-319 50
Liangmaqiao Road
Chaoyang District, Beijing
100016, P. R. China
[T] +86 (10) 6462 2066
ext.65
[F] +86 (10) 6462 2067
[E] tusiad.china@euecc.com.cn

Ankara Bülteni ile ilgili görüş
önerileriniz için:

ankarabulteni@tusiad.org

ANKARA BÜLTENİ, *TÜSİAD Ankara Temsilciliği tarafından TÜSİAD Üyelerine özel olarak hazırlanmaktadır.*

İÇİNDEKİLER:

- I. ANKARA GÜNDEMİ & YASAMA SÜRECİ
- II. KURUMSAL İLETİŞİM PLATFORMLARI
- III. AVRUPA KÖŞESİ
- IV. ANKARA TEMSİLCİLİĞİ'NİN BAZI ÖNEMLİ TEMASLARI

BİLGİ & AÇIKLAMALAR

EK: TBMM İÇTÜZÜĞÜ MADDE 91: TEMEL KANUNLAR

BÜTÇE MARATONU YENİDEN BAŞLADI

Her yıl olduğu üzere, mutat takvim doğrultusunda Kasım ayı ile birlikte **Bütçe Maratonu** da fiilen başlamıştır. Yoğun bir tempoda ve neredeyse aralıksız olarak gerçekleştirilecek çalışmaların önce TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu'nda, ardından TBMM Genel Kurulu'nda olmak üzere **yaklaşık iki ay** içerisinde

Devamı: Sayfa 2

YASAMA GÜNDEMİNDE SINIRLI BAŞLIK!

Hızlı bir tempoyla ancak neredeyse tek odaklı başlayan yasama çalışmaları, bu doğrultuda son derece sınırlı başlıkta ilerlemektedir. Keza, kapsamlı yapısı ile uzunca bir süredir TBMM Gündemi'nde bekleyen **Borçlar Kanunu** tasarısı, **Bütçe Kanunu** çalışmaları ve **Seçim Kanunu** yeni yasama yılının üç ayının özetini

Devamı: Sayfa 2

ANKARA BÜLTENİ 2004 yılından beri düzenli olarak yayımlanmaktadır.

I. ANKARA GÜNDEMİ & YASAMA SÜRECİ

BÜTÇE MARATONU YENİDEN BAŞLADI

Her yıl olduğu üzere, mutat takvim doğrultusunda Kasım ayı ile birlikte **Bütçe Maratonu** da fiilen başlamıştır. Yoğun bir tempoda ve neredeyse aralıksız olarak gerçekleştirilecek çalışmaların önce TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu'nda, ardından TBMM Genel Kurulu'nda olmak üzere **yaklaşık iki ay içerisinde** tamamlanması gerekmektedir. Hatırlanacağı üzere, 2010 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı, Anayasa ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu hükümlerince öngörülen en son tarih olan 17 Ekim 2009 tarihinde TBMM Başkanlığı'na sunulmuştu. **Bugün (Kasım 2009) başlayan** TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu görüşmelerinin en geç **Aralık ayının ikinci haftasında tamamlanması** hedeflenecektir. Ardından, belirlenecek takvim doğrultusunda aralıksız bir görüşme temposu ile yeni dönem bütçesi kanunlaşacaktır.

YASAMA GÜNDEMİNDE SINIRLI BAŞLIK!

Hızlı bir tempoyla ancak neredeyse tek odaklı başlayan yasama çalışmaları, bu doğrultuda son derece sınırlı başlıkta ilerlemektedir. Keza, kapsamlı yapısı ile uzunca bir süredir TBMM Gündemi'nde bekleyen **Borçlar Kanunu** tasarısı, **Bütçe Kanunu** çalışmaları ve **Seçim Kanunu** yeni yasama yılının üç ayının özetini oluşturacak gibi görünmektedir. Hatırlanacağı üzere, yeni dönem önceliklerinin henüz yasama takvimini çok zorlamamasının da etkisiyle bu önemli kanun tasarısı TBMM Genel Kurulu'nda **hızlı bir tempoyla ele alınmaya** başlanmıştı. Kanunlaşma takvimi açısından özel önemi bulunan **beş kanun tasarısının¹** oluşturduğu bir paketin parçası olarak daha önce de Bülten'de yer verilen mezkur tasarının **Bütçe Görüşmeleri öncesinde** kanunlaşması **zor da olsa halen mümkün** görünmektedir. Önceki sayımızda farklı boyutlarına da yer verilen tasarı **Temel Kanun²** olarak görüşülmeye devame edilmektedir. Ancak, tasarının kanunlaşabilmesi için partiler arası uzlaşmanın daha da sağlamlaşması gerekli görünmektedir. Yasama yılının ilk üç ayının (Ekim-Aralık) bir diğer önemli maddesini; **beklentiler doğrultusunda** hızla gündeme giren ve kanunlaşan **seçim kanunu değişikliği** oluşturmuştur. TBMM Başkanlığı'na kanun teklifi olarak sunulmasının hemen ardından çok hızlı bir süreçle 22 Ekim 2009 tarihinde TBMM Genel Kurulu'nda kabul edilen "Milletvekili Seçimi Kanunda Değişiklik

¹ TBMM Genel Kurulu Gündemi'ne kısa bir süre önce eklenen "Hukuk Muhakemeleri Kanunun Tasarısı"nın tatbikatını belirleyecek olan "yürürlük ve uygulama şekline" ilişkin kanun tasarısının da daha sonra önce TBMM'ye sunulması ve ardından bu sete eklenmesi beklenmektedir.

² Bir önceki sayımızda da belirtildiği üzere, "Temel Kanun" uygulaması konusunda açıklayıcı bilgi notu, Ankara Bülteni'nin sonunda sunulmaktadır. (S. 20)

**YASAMA
GÜNDEMİNDE
SINIRLI BAŞLIK!
(devam)**

Yapılmasına Dair Kanun" ile iki önemli değişiklik gerçekleştirilmiştir. Öncelikle, "nüfusu iki milletvekili çıkarmaya yetmeyen illerin" de iki milletvekili çıkarması karara bağlanmıştır. Böylelikle, hiçbir ilin bir milletvekili ile temsili söz konusu olmayacaktır. İkinci olarak, seçim kanunda "kanun tekniği" açısından daha önce yapılmış dikkate değer bir yanlışlık düzeltilerek daha önce kanunda zikredilen "Kasım ayı" ibaresi kanundan silinmiş ve seçimin başlangıç tarihinin oy verme gününden geriye doğru hesaplanması usulü benimsenmiştir. Bütçe kanunu ise, Borçlar Kanunu görüşmeleri henüz tamamlanmamış olsa dahi Aralık ayının ortasından itibaren TBMM Genel Kurulu'nun temel gündem maddesini oluşturacaktır.

**GÜNCEL
MİLLETVEKİLİ
DAĞILIMI
(*: Demokrat Parti
henüz tabloya
yansıtılmamıştır.)**

TBMM 23.Dönem Milletvekilleri Dağılımı (Partilere Göre)	
Adalet ve Kalkınma Partisi - AKP	338
Cumhuriyet Halk Partisi - CHP	97
Milliyetçi Hareket Partisi - MHP	69
Demokratik Toplum Partisi - DTP	21
Demokratik Sol Parti - DSP	8
Türkiye Partisi - TP	1
Bağımsız Milletvekili*	10
Toplam	544

TBMM 23. Dönem Milletvekilleri Dağılımı (Cinsiyete Göre)					
Parti Adı	Kadın		Erkek		Parti Toplam
	Sayı	Oran	Sayı	Oran	
Adalet ve Kalkınma Partisi - AKP	30	8,87%	308	91,12%	338
Cumhuriyet Halk Partisi - CHP	8	8,24%	89	91,75%	97
Milliyetçi Hareket Partisi - MHP	2	2,89%	67	97,10%	69
Demokratik Toplum Partisi - DTP	8	38,09 %	13	61,90%	21
Demokratik Sol Parti - DSP	1	12,50 %	7	87,50%	8
Türkiye Partisi - TP	0	0%	1	100%	1
Bağımsız Milletvekili*	0	0%	10	100%	10
Toplam	49	9%	495	90,99%	544

A. KABUL EDİLEN KANUNLAR

Kanunun Başlığı	Kabul Tarihi	Kanunun Numarası
Milletvekili Seçimi Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun	22.10.09	5922

B. TBMM'YE SUNULAN TASARILAR

Tasarının Başlığı	Kayıt Tarihi	Sevk Edilen Komisyon
Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı	26.10.09	TBMM Kayıt
2010 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/759)	17.10.09	TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu
Arsa Üretimi ve Değerlendirilmesi Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlardan Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/762)	13.10.09	TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu
Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/758)	06.10.09	TBMM Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu

Uluslararası Belgelerin Onaylanmasına Dair Tasarılar

Tasarının Başlığı	Kayıt Tarihi	Sevk Edilen Komisyon
Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı	27.10.09	TBMM Kayıt
Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Eğitim İşbirliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı	26.10.09	TBMM Kayıt
Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik İşbirliği Anlaşmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı	26.10.09	TBMM Kayıt

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uruguay Doğu Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticari, Ekonomik ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/763)	21.10.09	TBMM Dışışleri Komisyonu
Türkiye Cumhuriyeti ile Ermenistan Cumhuriyeti Arasında Diplomatik İlişkilerin Kurulmasına Dair Protokol ve Türkiye Cumhuriyeti ile Ermenistan Cumhuriyeti Arasında İlişkilerin Geliştirilmesine Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/760)	21.10.09	TBMM Dışışleri Komisyonu
Türkiye Cumhuriyeti Hükümetini Temsilen Tarım ve Köyişleri Bakanı ile Avusturya Cumhuriyeti Hükümetini Temsilen Federal Tarım Orman, Çevre ve Su Yönetimi Bakanı Arasında Tarım Alanında İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı	20.10.09	TBMM Kayıt
Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suriye Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı	20.10.09	TBMM Kayıt
14 Aralık 1972 Tarihli Avrupa Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin 7 inci ve 26 ncı Maddeleri Uyarınca, 5 Nisan 1966 Tarihli Cumhuriyet ile Hollanda Krallığı Arasındaki Sosyal Güvenlik Sözleşmesinin Revizyonunu Amaçlayan Türkiye Cumhuriyeti ile Hollanda Krallığı Arasında Ek Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı	20.10.09	TBMM Kayıt
Milletlerarası Para Fonu ile Milletlerarası İmar ve Kalkınma Bankasına Katılmak için Hükümete Yetki Verilmesine Dair Kanuna Ek Milletlerarası Para Fonu Ana Sözleşmesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Belgelerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/761)	02.10.09	TBMM Dışışleri Komisyonu
Türkiye Cumhuriyeti ile İspanya Krallığı Arasında Ulusal Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Tanınması ve Değişimine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/757)	01.10.09	TBMM Dışışleri Komisyonu
Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Slovenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilgi ve İletişim Teknolojileri Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/756)	01.10.09	TBMM Dışışleri Komisyonu
Türkiye Cumhuriyeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/755)	01.10.09	TBMM Dışışleri Komisyonu
Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna Hersek Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşmasının Değiştirilmesi Hakkında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/754)	01.10.09	TBMM Dışışleri Komisyonu

C. ÖNÜMÜZDEKİ DÖNEMDE TBMM GÜNDEMİ

TÜSİAD Üyelerine ve TÜSİAD Profesyonellerine takip kolaylığı sağlamak amacıyla; **Ankara Bülteni'nde takip edilecek mevzuat değişiklik çalışmaları işlevsel bir seçki çerçevesinde sınırlandırılmıştır.**

Yasama tablolarına ilişkin olarak:

- daha kapsamlı açıklama,
- Kısa, Orta ve Uzun Vade başlıklarının nasıl bir zamanlamayı işaret ettiği ve
- hangi aşamadaki metinleri içerdiği konularında

Bilgi Bülten'in sonunda yer alan "Bilgi & Açıklamalar" bölümünde sunulmaktadır.

Kısa Vade

Kanunun Başlığı ve İlgili Notlar	Bulunduğu Aşama
KISA VADE TBMM GÜNDEMİ HENÜZ TAM OLARAK KARARLAŞTIRILMAMIŞTIR; BUNUNLA BİRLİKTE ÖNGÖRÜLEBİLİR GÜNDEM AŞAĞIDAKİ ÇERÇEVEDE ŞEKİLLENMEKTEDİR.	
Bütçe Kanunu Tasarıları	TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu
Türk Borçlar Kanunu Tasarısı (1/499) (TÜSİAD görüşü sunulmuştur.)	TBMM Genel Kurulu
Türk Borçlar Kanununun Yürürlüğü ve Uygulama Şekli Hakkında Kanun Tasarısı (1/674)	TBMM Genel Kurulu
23.5.2007 Tarihli ve 5665 Sayılı Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun ve Anayasanın 89 uncu ve 104 üncü Maddeleri Gereğince Bir Daha Görüşülmek Üzere Geri Gönderme Tezkeresi (1/29) (TÜSİAD görüşü sunulmuştur.)	TBMM Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

Orta Vade

Tasarının Başlığı ve İlgili Notlar	Bulunduğu Aşama
Çek Kanunu Tasarısı (1/710)	TBMM Adalet Komisyonu
Rekabetin Korunması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/636) (TÜSİAD görüşü sunulmuştur.)	TBMM Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu

Markalar Kanunu Tasarısı (1/681) (TÜSİAD görüşü sunulmuştur.)	TBMM Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu
Tasarımların Korunması Hakkında Kanun Tasarısı (1/680) (TÜSİAD görüşü sunulmuştur.)	TBMM Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu
Çoğaltılmış Fikir ve Sanat Eserlerini Derleme Kanunu Tasarısı (1/582)	TBMM Genel Kurulu
2821 Sayılı Sendikalar Kanunu ile 2822 Sayılı Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/240)	TBMM Genel Kurulu
Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kanunu ve Elektrik Piyasası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/103, 2/104)	TBMM Genel Kurulu
Türk Ticaret Kanunu Tasarısı (1/324) (TÜSİAD görüşü sunulmuştur.)	TBMM Genel Kurulu
Türk Ticaret Kanununun Yürürlüğü ve Uygulama Şekli Hakkında Kanun Tasarısı (1/487)	TBMM Genel Kurulu
Hukuk Muhakemeleri Kanunu Tasarısı (1/574) (TÜSİAD görüşü sunulmuştur.)	TBMM Adalet Komisyon
Devlet Sırrı Kanunu Tasarısı (1/575)	TBMM Adalet Komisyon
Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı (1/576)	TBMM Adalet Komisyon
Ticari Sır, Banka Sırrı Ve Müşteri Sırrı Hakkında Kanun Tasarısı (1/517) (TÜSİAD görüşü sunulmuştur.)	TBMM Adalet Komisyon
Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu Tasarısı (1/603)	TBMM Adalet Komisyon
Yargıtay Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/457)	TBMM Adalet Komisyon
Türkiye Hakimler ve Savcılar Birliği Kanunu Tasarısı (1/461)	TBMM Adalet Komisyonu

Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi Hakkında İçtüzük Teklifi (2/122)	TBMM Genel Kurulu
Özel Öğretim Kurumları Kanunu ile Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı (1/496)	TBMM Genel Kurulu
İnsan Hakları Komisyonu Kanunu Teklifi (2/263)	TBMM Genel Kurulu
Türk Akreditasyon Kurumu Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/613)	TBMM Genel Kurulu
Büyük Mağazalar Kanunu Teklifi (2/17) (TÜSİAD görüşü sunulmuştur.)	TBMM Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu
Şeker Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı (1/504)	TBMM Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu
Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/486)	TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu
2.6.2007 Tarihli ve 5682 Sayılı Anayasa Değişikliklerinin Halkoyuna Sunulması Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ve Anayasanın 89 uncu ve 104 üncü Maddeleri Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha Görüşülmek Üzere Geri Gönderme Tezkeresi (1/28)	TBMM Anayasa Komisyonu
30.5.2007 Tarihli ve 5677 Sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ve Anayasanın 89 uncu ve 104 üncü Maddeleri Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha Görüşülmek Üzere Geri Gönderme Tezkeresi (1/27)	TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu
17.1.2007 Tarihli ve 5574 Sayılı Türk Petrol Kanunu ve Anayasanın 89 uncu ve 104 üncü Maddeleri Gereğince Cumhurbaşkanınca Bir Daha Görüşülmek Üzere Geri Gönderme Tezkeresi (1/25)	TBMM Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu

Uzun Vade

Taslağın Başlığı ve İlgili Notlar	Bulunduğu Aşama
A alışveriş Merkezleri, Büyük Mağazalar ve Zincir Mağazalar Kanunu Tasarısı Taslağı (TÜSİAD görüşü sunulmuştur.)	Başbakanlık
3572 sayılı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değıştirilerek Kabulüne Dair Kanun ile 1593 sayılı Umumi Hıfzısıhha Kanunda Değışiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı Taslağı (TÜSİAD görüşü sunulmuştur.)	Başbakanlık
Kamuda Personel Reformuna İlişkin Kanun Tasarısı Taslağı (TÜSİAD görüşü sunulmuştur.)	Başbakanlık
Patent ve Faydalı Model Kanunu Tasarısı Taslağı (TÜSİAD görüşü sunulmuştur.)	Başbakanlık
Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunda Değışiklik Yapılması Hakkında Kanunu Tasarısı Taslağı (TÜSİAD görüşü sunulmuştur.)	Başbakanlık
Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu Tasarısı Taslağı	Başbakanlık
E-Devlet ve Bilgi Toplumu Kanunu Tasarısı Taslağı (TÜSİAD görüşü sunulmuştur.)	Başbakanlık
Vergi Usulleri Kanununda Değışiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı Taslağı (Vergi Reformu 3. aşama) (TÜSİAD görüşü sunulmuştur.)	Adalet Bakanlığı
İdari Yargılama Usulü Kanunu Tasarısı Taslağı (TÜSİAD görüşü sunulmuştur.)	Adalet Bakanlığı / Başbakanlık
Genel İdari Usul Kanunu Tasarısı Taslağı (TÜSİAD görüşü sunulmuştur.)	Adalet Bakanlığı / Başbakanlık
4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunda Değışiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı Taslağı (TÜSİAD görüşü sunulmuştur.)	Sanayi ve Ticaret Bakanlığı
Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Kamu Kesimi İle Özel Sektör İşbirliği Modelleri Çerçevesinde Gerçekleştirilmesine İlişkin Kanun Tasarısı Taslağı (TÜSİAD görüşü sunulmuştur.)	DPT Müsteşarlığı

Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihan Kurumu Başkanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı Taslağı	Sağlık Bakanlığı
Doğalgaz Piyasası Kanununda ve Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı Taslağı	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı
3621 Sayılı Kıyı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı Taslağı	Bayındırlık ve İskan Bakanlığı
5648 sayılı Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumunun Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı Taslağı	Tarım ve Köyişleri Bakanlığı
Tarım Bakanlığı Teşkilat Kanunu Tasarısı Taslağı	Tarım ve Köyişleri Bakanlığı
Tarımsal Araştırma Geliştirme Merkezi Kuruluş Kanunu Tasarısı Taslağı	Tarım ve Köyişleri Bakanlığı
Coğrafi İşaretlerin ve Geleneksel Özellikli Ürün Adlarının Korunması Hakkında Kanun Tasarısı Taslağı	Başbakanlık
Alternatif Uyuşmazlık Çözüm Yolları Hakkında Kanun Tasarısı Taslağı	Adalet Bakanlığı
Planlama ve İmar Kanunu Tasarısı Taslağı	Bayındırlık ve İskan Bakanlığı / Başbakanlık
Kamu-Özel İşbirliği Kanun Tasarısı Taslağı	DPT Müsteşarlığı / Başbakanlık

II. KURUMSAL İLETİŞİM PLATFORMLARI

Ankara Bülteni'nde takip edilen kurumsal iletişim platformlarının tam listesine geçtiğimiz sayıda ek açıklamalarla birlikte yer verilmiştir. Aynı sayıda yapılan duyuru doğrultusunda atıl kalan platformlar, ataletin gerekçeleri doğrultusunda geçici ya da kalıcı olarak takip çerçevesinden çıkartılmıştır. Bu doğrultuda, gerçekleştirilen toplantılar ve faaliyetlere paralel olarak, Bülten'de takip edilen platformlarda son durum aşağıda özetlenmektedir.

Yatırım Ortamını İyileştirme Koordinasyon Kurulu – YOİKK

YOİKK İstihdam Teknik Komitesi son olarak 30 Eylül 2009 tarihinde aşağıdaki konuları görüşmek üzere toplanmıştır:

- Yabancıların çalışma izini verme sürecinin yeniden yapılandırılmasına yönelik çalışmalar hakkında bilgilendirme,
- Çalışma Genel Müdürlüğü başkanlığında yürütülen Alt Komite çalışmalarına ilişkin bilgilendirme,
- Mesleki ve Teknik Eğitimin Teşviki alt Komitesi oluşturulmasına ilişkin önerinin değerlendirilmesi.

Reform İzleme Grubu – RİG

Reform İzleme Grubu toplantılarının 17 incisi Trabzon'da yapılmıştır. Toplantıda, Türkiye – AB ilişkilerinde son durum ve gelecek dönem ele alınmıştır. Ağırlıklı gündemin, önümüzdeki dönemde siyasi reformlar konusunda atılacak adımların ve uygulamada etkinliğin sağlanması için alınacak önlemlerin oluşturduğu toplantıda öne çıkan kararlar şunlardır;

- Sivil bir anayasa hazırlanmasına ilişkin çalışmaların yeniden başlatılması,
- Temel hak ve özgürlüklerin genişletilmesi amacıyla gerçekleştirilen yasal düzenlemelerin uygulamaya dönük sorunlarının giderilmesi,
- “Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkındaki Kanun Tasarısı” taslağına son şekil verilerek, Bakanlar Kurulu'na sevk edilmesi,
- Yargı Reformu Stratejisi Eylem Planı'nın uygulamaya konulması,
- Yolsuzlukla Mücadele Stratejisi'nin onaylanarak hayata geçirilmesi,
- Ombudsman kurumunun tesis edilmesi,
- Ayrımcılıkla mücadele konusunda ilgili tüm kurumların katılımıyla başlatılan tarama sürecinin sonuçlandırılması,
- BM İşkence ile Mücadele Sözleşmesi'nin Ek İhtiyari Protokolü'nün onaylanması,

- AB Temel Haklar Ajansı'na gözlemci olarak katılma prosedürünün başlatılması,
- İnsan Hakları alanındaki çalışmalara ilişkin bir eylem planının hazırlanması,
- Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Tasarısı'nın AB normları doğrultusunda gözden geçirilmesi,
- "2009-2014 Entegre Sınır Yönetimi Taslak Yol Haritası"nın benimsenmesi,
- "2009-2014 Göç ve İltica Yol Haritası"nın benimsenmesi,
- Örgütlü Suçlarla Mücadele Stratejisi ve Eylem Planı'nın benimsenmesi.

III. AVRUPA KÖŞESİ

Son gelişmeler ışığında, Türkiye - Avrupa Birliği Müzakere sürecinde cari durum aşağıdaki tabloda özetlenmektedir. Konuyla ilgili ayrıntılı bilgi, TÜSİAD Ankara Temsilciliği tarafından senede üç defa yayımlanan "**AB Müzakere Başlıklarına Güncel Bakış: Temel Uyum Alanları ve Hukuki İzdüşüm, AB-TUA**" başlıklı raporda yer almaktadır. Her müzakere başlığının tematik sorun alanlarını irdeleyen raporun yeni sayısı **Kasım ayı** içerisinde yayımlanacaktır.

2009 Türkiye AB İlerleme Raporu 14 Ekim 2009 tarihinde açıklanmıştır.

Rapor 2008 Ekim ile 2009 Eylül ayının ortasında ki dönem itibarıyla alınan kararları, yeni kanuni düzenlemeleri ve bunların uygulanmasında yaşanan gelişmeleri değerlendirmektedir. Burada Parlamento onayı bekleyen düzenlemeler ile kanunlar değerlendirmeye alınmamaktadır.

13 Aralık 2007'de 27 AB üyesi ülke tarafından benimsenen, Anayasal Antlaşma yerine benimsenmiş olan, **Lizbon Antlaşması** son dönemecindedir. **29 Ekim 2009** tarihinde Madde 30'a ilişkin Çek Cumhuriyeti'ne tanınan istisna ile **Lizbon Antlaşması Avrupa maratonunu tamamlamıştır**. Ancak, halen Çek Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi'nin Antlaşmaya ilişkin değerlendirmesini yapması ve Başkan Vaclav Klaus'un söz konusu belgeyi imzalaması gerekmektedir. Bu işlemlerin ardından eğer Antlaşma Kasım ayı içerisinde imzalanırsa en iyi ihtimalle 1 Aralık 2009 tarihinde yürürlüğe girebilecektir.

TÜRKİYE - AVRUPA BİRLİĞİ MÜZAKERE SÜRECİNDE CARİ DURUM

	Konsey'de Görüşmesi Süren Fasıllar	Müzakere Pozisyonu Sunmaya Davet Edildiği Fasıllar	Müzakereye Açılan	Teknik Açılış Kriteri Olan Fasıllar	Teknik Kapanış Kriteri Olan Fasıllar	GKRY ile İlgili Açılış Kriteri Olan Fasıllar	Fransa'nın Tam Üyelikle Doğrudan İlgili Olarak Bloke Edeceği Fasıllar
1. Malların Serbest Dolaşımı				X		X	
2. İşçilerin Serbest Dolaşımı	X						
3. İş Kurma Hakkı ve Hizmet Sunma Serbestisi				X		X	
4. Sermayenin Serbest Dolaşımı			X				
5. Kamu Alımları				X			
6. Şirketler Hukuku			X				
7. Fikri Mülkiyet Hakları			X				
8. Rekabet Politikası				X			
9. Mali Hizmetler				X		X	
10. Bilgi Toplumu ve Medya			X				
11. Tarım ve Kırsal Kalkınma				X		X	X
12. Gıda Güvenliği, Veterinerlik ve Bitki Sağlığı				X			
13. Balıkçılık	X					X	
14. Taşımacılık Politikası	X					X	
15. Enerji	X						
16. Vergilendirme			X		X		
17. Ekonomik ve Parasal Birlik		X					X
18. İstatistik			X		X		
19. Sosyal Politika ve İstihdam				X			
20. İşletme ve Sanayi Politikası			X		X		
21. Trans-Avrupa Şebekeleri			X		X		
22. Bölgesel Politika ve Yapısal Araçların Koordinasyonu	X						X
23. Yargı ve Temel Haklar	X						
24. Adalet, Özgürlük ve Güv.	X						
25. Bilim ve Araştırma			XX				
26. Eğitim ve Kültür		X					
27. Çevre				X			
28. Tüketicinin ve Sağlığın Korunması			X		X		
29. Gümrük Birliği				X		X	
30. Dış İlişkiler	X					X	
31. Dış Güvenlik ve Savunma Politikası							
32. Mali Kontrol			X		X		
33. Mali ve Bütçesel Hükümler	X						X
34. Kurumlar							X

IV. ANKARA TEMSİLCİLİĞİ'NİN BAZI ÖNEMLİ TEMASLARI

- TÜSİAD Yönetim Kurulu Başkanı Arzuhan Doğan Yalçındağ ve Genel Sekreteri Zafer Ali Yavan ile birlikte T.C. Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Ali Babacan ile gerçekleştirilen toplantı.
- TBMM Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Başkanı Prof. Dr. Cevdet Erdöl ile toplantı.
- TBMM Çevre Komisyonu Başkanı Nazmi Haluk Özdalga ile toplantı.
- TBMM Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Bekir Bozdağ ile toplantı.
- TBMM Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Ayşe Nur Bahçekapılı ile toplantı.
- TBMM Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Suat Kılıç ile toplantı.
- TBMM Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanvekili Hakkı Süha Okay ile toplantı.
- TBMM Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanvekili Kemal Anadol ile toplantı.
- TBMM Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili Oktay Vural ile toplantı.
- TBMM Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili Mehmet Şandır ile toplantı.
- TBMM Adalet ve Kalkınma Partisi Gaziantep Milletvekili ve AK Parti Kadın Kolları Başkanı Fatma Şahin ile toplantı.
- TBMM Adalet ve Kalkınma Partisi Hatay Milletvekili Mustafa Öztürk ile toplantı.
- TBMM Adalet ve Kalkınma Partisi İstanbul Milletvekili Alaattin Büyükkaya ile toplantı.
- TBMM Adalet ve Kalkınma Partisi Konya Milletvekili Ayşe Türkmenoğlu ile toplantı.
- TBMM Adalet ve Kalkınma Partisi Mardin Milletvekili Cüneyt Yüksel ile toplantı.
- TBMM Cumhuriyet Halk Partisi Antalya Milletvekili Atila Emek ile toplantı.
- TBMM Cumhuriyet Halk Partisi Antalya Milletvekili Tayfur Süner ile toplantı.
- TBMM Cumhuriyet Halk Partisi Muğla Milletvekili Gürol Ergin ile toplantı.

- TBMM Milliyetçi Hareket Partisi Denizli Milletvekili ve Milliyetçi Hareket Partisi Genel Sekreter Yardımcısı Emin Haluk Ayhan ile toplantı.
- TBMM Milliyetçi Hareket Partisi Edirne Milletvekili Cemaleddin Uslu ile toplantı.
- TBMM Milliyetçi Hareket Partisi Eskişehir Milletvekili Beytullah Asil ile toplantı.
- TBMM Milliyetçi Hareket Partisi Adana Milletvekili Yılmaz Tankut ile toplantı.
- T.C. Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı Müsteşar Yardımcısı Cemalettin Damlacı ile toplantı.
- T.C. Başbakanlık Kamu Görevlileri Etik Kurulu tarafından düzenlenen “Kamuda ve Toplumda Etik Algılaması Konferansı: Kamu Etiği Akademik Araştırmaları” konulu konferansa katılım.
- Türk Tasarım Danışma Konseyi Toplantısına katılım.
- T.C. Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı tarafından düzenlenen “Pazara Giriş Faaliyetleri ve Koordinasyonu Toplantısı”na katılım.
- TBMM – OECD / SIGMA Akran Değerlendirme Projesi Toplantısı: Sivil Toplum Kuruluşlarının Yasama Sürecine Katılımı konulu toplantıya katılım.
- Mesleki Yeterlilik Kurumu 4. Genel Kurulu’na katılım.
- T.C. Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yürütülen “İnsan Kaynaklarının Mesleki Eğitim Yoluyla Geliştirilmesi Projesi (İKMEP)” kapsamında gerçekleştirilen “Mesleki Eğitimde Avrupa Kredi Transfer Sistemi Çalıştayı”na katılım.
- Amerika Birleşik Devletleri Büyükelçiliği İç Siyasi İlişkiler Şefi ve Çalışma Ataşesi Laura H. de Otalvaro ve Siyaset Bölümü Danışmanı Süheyla Taylan ile toplantı.
- TBMM Kanunlar ve Kararlar Müdür Yardımcısı Habip Kocaman ile toplantı.
- TBMM Kanunlar ve Kararlar Müdür Yardımcısı Fahri Bakırcı ile toplantı.
- TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu Müdür Yardımcısı Mustafa Biçer ile toplantı.

BİLGİ & AÇIKLAMALAR

Bu yayın TÜSİAD Üyeleri ile TÜSİAD profesyonellerinin çalışmalarına katkı sağlamak amacıyla, TÜSİAD Ankara Temsilciliği tarafından TÜSİAD Üyelerine özel olarak hazırlanmaktadır.

TÜSİAD, 16.06.1981 tarihli Bakanlar Kurulu kararı uyarınca “kamu yararına çalışan dernek” statüsündedir. TÜSİAD Ankara Temsilciliği, katılımcı demokrasi bağlamında ve Türkiye’nin Avrupa Birliği’ne üyelik perspektifini gözeterek yasama ve yürütme sürecini TÜSİAD adına takip etmekte; TÜSİAD’ın tüzüğü, amaçları ve ilkeleri çerçevesinde, TÜSİAD’ın politika belirleme karar süreçlerine etkili ve zamanlı katılımını sağlamaya yardımcı olmaktadır.

TÜSİAD Ankara Temsilciliği, öncelikli görevleri doğrultusunda temel olarak üç başlıkta kapsamlı faaliyetlerde bulunmakta ve TÜSİAD Görüşlerini aktarmaktadır: (1) Hukuki ve siyasi görüş alışverişi amacıyla başta TBMM, Başbakanlık ve Bakanlıklar olmak üzere kamu kurumları ve kuruluşları ile ilişkiler, (2) Makroekonomi ve yatırım ortamı gelişmelerini takip ve ilgili istişareler, (3) Diplomatik misyonlar ve yurtdışı temsilciliklerle ilişkiler.

MİNİ YASAMA SÖZLÜĞÜ

Kanun Tasarısı: Bakanlar Kurulu’nca imzalanarak TBMM’ye resmen sevk edilen Kanun Taslakları artık Kanun Tasarısı olarak adlandırılır.

Kanun Teklifi: Bir veya birden çok milletvekili tarafından TBMM Başkanlığı’na sunulan ve bir veya daha çok kanunda değişiklik öngören öneri metinleri Kanun Teklifi olarak adlandırılır.

Kanun Taslağı: Bir veya daha çok kanunda değişiklik öngören öneri metinleri kanun taslağı olarak adlandırılır. Kanun hazırlama tekniğine uygun olarak hazırlanan bu metinler değişiklik öngören maddeleri işaret eder ve gerekçeli olarak hazırlanması beklenir. Ankara Bülteni’nde yer verilen Kanun Taslakları Bir Bakanlık ya da kamu kurumu/kuruluşu tarafından hazırlanmış metinlerdir. Bu metinler son inceleme ve değerlendirme amacıyla Başbakanlık’a sevk edilmiş olsalar dahi Kanun Taslağı olarak adlandırılmaya devam edilirler.

Kanun Değişiklik Çalışması: Kanun tasarısı, kanun teklifi ya da kanun taslağı için kullanılabilecek genel isim.

Önerge: TBMM Genel Kurulu’nda ya da TBMM İhtisas Komisyonu’nda görüşülmekte olan bir kanun tasarısı ya da kanun teklifinde değişiklik gerçekleştirilmesi amacıyla; bir ya da bir grup milletvekilinin şahısları ya da parti grupları adına yazılı olarak verdikleri resmi değişiklik teklifleri önerge olarak adlandırılır.

BÜLTENDEKİ BAŞLIKLARA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR

A. KABUL EDİLEN KANUNLAR: Bu başlık altında TBMM’de görüşülerek kabul edilen kanunlar sıralanmaktadır. Ankara Bülteni’nde bir önceki takvim ayı, Ankara Bülteni Yasama Süreci Ara Sayısı’nda ise içerisinde bulunan takvim ayı dikkate alınmaktadır.

B. TBMM’YE SUNULAN TASARILAR: Bu başlık altında TBMM’ye sunulan kanunlar tasarıları sıralanmaktadır. Ankara Bülteni’nde bir önceki takvim ayı, Ankara Bülteni Yasama Süreci Ara Sayısı’nda ise içerisinde bulunan takvim ayı dikkate alınmaktadır. Takip kolaylığı açısından uluslararası belgelerin onaylanmasının uygun bulunduğu kanun tasarıları bir alt başlık altında sunulmaktadır.

C. ÖNÜMÜZDEKİ DÖNEMDE TBMM GÜNDEMİ: Bu başlık altında “fiilen takip edilmekte” olan kanun değişiklik çalışmaları (“kanun tasarıları”, “kanun teklifleri” ve “kanun taslakları”) sıralanmaktadır. Dolayısıyla bu başlık altında sadece iki kategoriden birisinde yer alan kanun değişiklik çalışmaları yer almaktadır: (1) TÜSİAD Çalışma Grupları’nca ilgi alanında olduğu TÜSİAD Ankara Temsilciliği’ne bildirilen kanun değişiklik çalışmaları ve (2) münhasıran TÜSİAD Ankara Temsilciliği’nce TÜSİAD Üyelerinin ve Profesyonellerinin ilgi alanında bulunması ihtimali değerlendirilen kanun değişiklik çalışmaları. Ayrıca bu kanun değişiklik çalışmaları, takip kolaylığı açısından “kanunlaşma takvimi beklentileri” doğrultusunda üç alt başlık altında ele alınmaktadır. Buna karşın, siyasi iradenin kararı ve ilgili mevzuatın sağladığı imkânlar doğrultusunda “kanunlaşma takvimleri” son derece

hızlı bir biçimde değişebilmektedir. Dolayısıyla bu vade bölümlemesi daha çok pratik amaçlı sezgisel bir bölümleme olarak değerlendirilmelidir ve esnek kabul edilmelidir.

Kısa Vade: Bu başlık altında kısa süre içerisinde kanunlaşması beklenen kanun değişiklik çalışmaları yer almaktadır: (1) TBMM Genel Kurul Gündemi'nin ön sıralarında bulunan kanun değişiklik çalışmaları, (2) kısa vade içerisinde kanunlaşması yönünde siyasi irade bulunan kanun değişiklik çalışmaları.

Orta Vade: Bu başlık altında orta vadede içerisinde kanunlaşması beklenen kanun değişiklik çalışmaları yer almaktadır.

Uzun Vade: Bu başlık altında sadece TBMM'ye sunulmamış bulunan "kanun tasarısı taslakları" sıralanmaktadır. Bir tür "teknik ön çalışma" niteliğindeki bu metinler iki gruba ayrılmaktadır: (1) İlgili kamu kurum ya da kuruluşunda çalışmaları devam eden taslak çalışmaları ve bu aşamayı tamamlayarak (2) son değerlendirme için resmen Başbakanlık'a sevk edilmiş taslak çalışmaları. Çok özel bir durum oluşmadıkça "kanun taslaklarının" tamamı bu başlık altında yer almaktadır.

Ankara Bülteni ile ilgili her türlü soru, görüş ve öneri için ankarabulteni@tusiad.org adresine başvurulması olanaklıdır.

Ankara Bülteni'nin eski sayılarının ankarabulteni@tusiad.org adresinden talep edilmesi olanaklıdır. Ankara Bülteni'nin eski sayılarına ayrıca TÜSİAD internet sitesinden erişim mümkündür:

<http://www.tusiad.org/>

http://www.tusiad.org/tusiad_cms.nsf/bulten?OpenForm&DTAnk

HUKUKİ UYARI

Burada yer alan bilgi, yorum ve açıklamalar TÜSİAD'ın görüş ve pozisyonlarını ortaya koymak amacıyla değildir ve yatırım danışmanlığı kapsamında değerlendirilemez.

Ankara Bülteni'nde yer alan bilgiler kamu kurumlarının resmi internet sitelerinden elde edilen derlemeler ve çeşitli görüşmelere dayanmaktadır ve münhasıran TÜSİAD Üyelerini ve profesyonellerini bilgilendirmek amacıyla sunulmaktadır.

Bu çerçevede, TÜSİAD Ankara Temsilciliği, her an hiçbir şekil ve surette ön ihbara ve/veya ihtarla gerek kalmaksızın sözkonusu bilgileri değiştirebilir ve/veya ortadan kaldırabilir. Genel anlamda bilgi vermek amacıyla hazırlanmış olan işbu doküman kapsamı bilgiler ya da bu yayın yoluyla TÜSİAD ve TÜSİAD Ankara Temsilciliği hiçbir şekil ve surette herhangi bir taahhüdü tazammun etmediğinden, bu bilgilere istinaden her türlü özel ve/veya tüzel kişiler tarafından alınacak kararlar, varılacak sonuçlar ve oluşabilecek her türlü riskler bizatihi bu kişilere ait ve raci olacaktır. Hiçbir şekil ve surette ve her ne nam altında olursa olsun, her türlü gerçek ve/veya tüzel kişinin gerek doğrudan, gerek dolayısı ile ve bu sebeple uğrayabileceği her türlü doğrudan ve/veya dolayısıyla oluşacak, zarar, maddi ve/veya manevi, kâr mahrumiyeti, velhasıl her ne nam altında olursa olsun uğrayabileceği zararlardan hiçbir şekil ve surette TÜSİAD ve TÜSİAD Ankara Temsilciliği sorumlu tutulamayacak ve hiçbir şekil ve surette her ne nam altında olursa olsun TÜSİAD ve TÜSİAD Ankara Temsilciliği'nden talepte bulunulmayacaktır.

Bütün hakları mahfuzdur. ©

TÜSİAD Ankara Temsilciliği
ankarabulteni@tusiad.org

ANKARA BÜLTENİ EK DOKUMANI

HIZLANDIRILMIŞ YASAMA USULÜ: TEMEL KANUNLAR

(TBMM İÇTÜZÜĞÜ MADDE 91)

TEMEL KANUN: NİÇİN ÖNEMLİDİR?

Hızlandırılmış bir yasama usulü olan “Temel Kanun” uygulaması son dönemde giderek daha yaygın bir kullanım alanı bulmaktadır. Bu usul, temel olarak, uzun ve kapsamlı yapıya sahip kanun hazırlık çalışmalarının (kanun tasarıları ve kanun teklifleri) normal usule göre çok daha hızlı bir biçimde kanunlaşabilmesi amacıyla dizayn edilmiştir.

Olağan yasama sürecinde sadece beş maddeden oluşan bir kanun teklifinin görüşülmesi bile zaman zaman bir haftadan fazla mesai gerektirmektedir. Keza, maddelerin önemi ve kapsamı doğrultusunda gerçekleştirilen tartışmalar uzamakta, ve her bir madde için verilebilen çok sayıdaki “değişiklik önerileri” ile bu tartışmalar farklı boyutlar kazanabilmektedir. Oysa ki, bu hızlandırılmış usulde 30 ayrı madde dahi bir paket haline getirilerek görüşülebilmekte ve hem sunulabilecek “değişiklik önergesi” sayısı, hem de milletvekillerinin konuşma ve tartışma süreleri önemli ölçüde kısıtlanmaktadır.

Böylelikle örneğin 300 maddelik bir tasarı, 10 bölüm halinde; maddelerin okunmamadan oylanması, sınırlandırılmış önerge ve konuşma hakkı sonucunda çok kısa bir sürede, bazen bir günden kısa süren bir mesai ile, TBMM Genel Kurulu görüşmelerini tamamlayarak kanunlaşabilecektir.

Bununla birlikte, bir diğer husus bu önemi ayrıca vurgulamaktadır: TBMM Genel Kurulu Gündemi’nde olağan şartlar altında 200 ila 300 kanun çalışması görüşülmek üzere sırasını beklemektedir. Bu çalışmaların çok büyük bir kısmının yasama dönemi sonuna kadar görüşülemeyerek kadük olduğu, yani listeden düştüğü göz önüne alındığında bu usulün önemi daha kolay anlaşılabilmektedir.

DÜZENLEMENİN YERİ VE ÖNCESİ

Bu düzenleme, TBMM yasama sürecinin usul ve esaslarının belirlendiği TBMM İktüzüğü’nün 91. maddesinde yer almaktadır. Bu düzenleme, 31 Ocak 2007 tarihli ve 884 sayılı TBMM kararının 3 Şubat 2007 tarihli ve 26423 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanması ile gerçekleştirilmiştir.

Kuşkusuz ortaya çıkan ihtiyaç doğrultusunda bu hızlandırılmış yasama girişimi daha önce de dizayn edilmeye çalışılmıştır. Ancak, ilk dizayn denemelerinde “demokratik haklarla örtüşmediği değerlendirilen” bazı önemli sınırlamalar, girişimlerin başarısızla sonuçlanmasına sebep olmuştur. Keza, “Temel Kanun” uygulamasını konu oluşturan TBMM İktüzüğü’nün 91. maddesi, Anayasa Mahkemesi tarafından ilki 31.1.2002 tarihli ve 2002/24 sayılı oybirliği, ikincisi 29.4.2003 tarihli ve 2003/38 sayılı oybirliği ve üçüncüsü 26 Ekim 2005 tarihli ve 2005/73 sayılı kararı ile oyçokluğu olmak üzere üç kere Anayasa’ya aykırılık gerekçesiyle iptal edilmiştir.

Dolayısıyla, mezkur madde, 2005 yılında iptalinden itibaren yaklaşık 15 ay süreyle boş bırakılmıştır.

“HIZLANDIRMADA” USUL VE ESASLAR

Gerçekleştirilen son düzenleme özetle şu hususları öngörmektedir:

- Temel Kanun usulünde görüşülmesi kararlaştırılan kanun tasarısı ve teklifleri “her bölümü” en çok 30 maddeden oluşan bölümler halinde görüşülecektir.
- Milletvekilleri, esas komisyon veya Hükümet bu usulde değişiklik önermeleri verebilmektedir. Buna karşın Anayasaya aykırılık önermeleri dahil olmak üzere her bir madde üzerinde sadece iki önerge verilebilir. Ayrıca, her siyasî parti grubuna mensup milletvekillerinin birer önerge verme hakkı saklı tutulmaktadır.
- Temel Kanun usulünde; bölümler, maddeler okunmaksızın maddenin görüşülmesindeki usule göre ayrı ayrı görüşülür ve bölümdeki maddeler ayrı ayrı oylanacaktır.
- Her bir Bölüme ilişkin soru-cevap süresi, onbeş dakika ile sınırlıdır.
- Yeni bir madde olarak görüşülmesine komisyonun salt çoğunlukla katıldığı önergeler ile yeniden görüşülmesine karar verilen maddeler üzerinde görüşme açılabilen ve bu maddede belirtilen sayıda önerge verilebilmektedir.
- Bir kanun tasarısı, kanun teklifi veya TBMM İçtüzüğü değişiklik teklifinin Temel Kanun usulünde görüşülebilmesi için Hükümetin, esas komisyonun veya grupların teklifini müteakip Danışma Kurulunun oybirliği ile önerisi üzerine Genel Kurulca karar verilebilmektedir.
- Buna karşın; Danışma Kurulunda oybirliği sağlanamaması halinde, siyasî parti gruplarının önerisi üzerine de TBMM Genel Kurulunca Temel Kanun usulünün işletilmesine karar verilebilmektedir.
- Her bir bölümün kaç maddeden oluşacağına ve bölümlerin başlangıç ve bitiş maddelerine de (30 madde sınırı dahilinde) aynı şekilde karar verilebilmektedir.

HANGİ DURUMLARDA UYGULANABİLİR

Bir kanun tasarısı veya teklifi aşağıdaki unsurlara veya bunlar gibi özellikleri sahipse Temel Kanun usulünde görüşülebilecektir:

- Bir hukuk dalını sistematik olarak bütünüyle veya kapsamlı olarak değiştirecek biçimde genel ilkeleri içermesi,
- Kişisel veya toplumsal yaşamın büyük bir bölümünü ilgilendirmesi,
- Kendi alanındaki özel kanunların dayandığı temel kavramları göstermesi,
- Özel kanunlar arasında uygulamada ahenk sağlaması,
- Düzenlediği alan yönünden bütünlüğünün ve maddeler arasındaki bağlantıların korunması zorunluluğunun bulunması,
- Önceki yasalaşma evrelerinde de özel görüşme ve oylama usulüne bağlı tutulması

Ayrıca TBMM İçtüzüğü’nü bütünüyle veya kapsamlı olarak değiştiren veya yürürlüğe koyan teklifler bu usulde görüşülebilecektir.

DÜZENLEMENİN TAM METNİ

TBMM İçtüzüğü'nün 91. maddesi, tam metni ile şu şekildedir:

“Temel kanunlar

MADDE 91- a) *Bir hukuk dalını sistematik olarak bütünüyle veya kapsamlı olarak değiştirecek biçimde genel ilkeleri içermesi; kişisel veya toplumsal yaşamın büyük bir bölümünü ilgilendirmesi; kendi alanındaki özel kanunların dayandığı temel kavramları göstermesi, özel kanunlar arasında uygulamada ahenk sağlaması, düzenlediği alan yönünden bütünlüğünün ve maddeler arasındaki bağlantıların korunması zorunluluğunun bulunması; önceki yasalaşma evrelerinde de özel görüşme ve oylama usulüne bağlı tutulması gibi özellikleri taşıyan kanunları ve İçtüzüğü bütünüyle veya kapsamlı olarak değiştiren veya yürürlüğe koyan tasarı veya tekliflerin Genel Kurulda bölümler halinde görüşülmesine ve her bölümün en çok otuz maddeyi geçmemek kaydıyla hangi maddelerden oluşacağına Hükümetin, esas komisyonun veya grupların teklifi, Danışma Kurulunun oybirliği ile önerisi üzerine Genel Kurulca karar verilebilir. Bu takdirde bölümler, maddeler okunmaksızın maddenin görüşülmesindeki usule göre ayrı ayrı görüşülür ve bölümdeki maddeler ayrı ayrı oylanır.*

Milletvekilleri, esas komisyon veya Hükümet değişiklik önergeleri verebilir. Milletvekilleri tarafından Anayasaya aykırılık önergeleri dahil madde üzerinde iki önerge verilebilir. Ancak, her siyasî parti grubuna mensup milletvekillerinin birer önerge verme hakkı saklıdır.

Yeni bir madde olarak görüşülmesine komisyonun salt çoğunlukla katıldığı önergeler ile yeniden görüşülmesine karar verilen maddeler üzerinde görüşme açılır ve bu maddede belirtilen sayıda önerge verilebilir.

Bölümler üzerindeki soru-cevap süresi, onbeş dakika ile sınırlıdır.

Diğer hükümler saklıdır.

b) *Danışma Kurulunda oybirliği sağlanamaması halinde siyasî parti gruplarının önerisi üzerine de (a) bendinde belirtilen yasama yönteminin uygulanmasına Genel Kurulca karar verilebilir.”*